

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 6ης Ιουλίου 2006*

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-391/03 και T-70/04,

Yves Franchet και **Daniel Byk**, υπάλληλοι της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικοι Λουξεμβούργου (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενοι από τους G. Vandersanden και L. Levi, δικηγόρους,

προσφεύγοντες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους D. Maidani, J.-F. Pasquier και P. Aalto, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

με αντικείμενο αίτηση για ακύρωση των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και της Επιτροπής, με τις οποίες απορρίφθηκαν τα αιτήματα των προσφευγόντων για πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα σχετικά με έρευνα που αφορά τη Eurostat,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger, πρόεδρο, V. Tiili και O. Czúcz, δικαστές,
γραμματέας: I. Νάτσινας, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου
συζητήσεως της 15ης Σεπτεμβρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

¹ Κατά το άρθρο 255 ΕΚ:

«1. Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, με την επιφύλαξη των αρχών και των προϋποθέσεων που θα καθοριστούν σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

2. Οι γενικές αρχές και τα όρια, εκ λόγων δημοσίου ή ιδιωτικού συμφέροντος, που διέπουν αυτό το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα καθορίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251, εντός διετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ.

[...]»

2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145, σ. 43), ορίζει τις αρχές, τις προϋποθέσεις και τα όρια του δικαιώματος προσβάσεως στα έγγραφα των θεσμικών αυτών οργάνων που προβλέπει το άρθρο 225 ΕΚ. Ο κανονισμός αυτός τέθηκε σε ισχύ στις 3 Δεκεμβρίου 2001.

3 Το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1049/2001 ορίζει:

«1. Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα των θεσμικών οργάνων, υπό την επιφύλαξη των αρχών, όρων και περιορισμών που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

[...]

3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλα τα έγγραφα εις χείρας θεσμικού οργάνου, δηλαδή σε όσα συντάσσονται ή παραλαμβάνονται από αυτό και βρίσκονται στην κατοχή του, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

- 4 Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, σχετικά με τις εξαιρέσεις από το εν λόγω δικαίωμα προσβάσεως:

«[...]

2. Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σ' ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία:

[...]

- των δικαστικών διαδικασιών και της παροχής νομικών συμβουλών,
- του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου,

εκτός εάν για τη γνωστοποίηση του εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον.

[...]

6. Εάν μόνον μέρη του ζητούμενου εγγράφου καλύπτονται από οιαδήποτε εξαίρεση, τα υπόλοιπα μέρη του εγγράφου δίδονται στη δημοσιότητα.

[...]»

- 5 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001 ορίζει ότι ο «αιτών δεν υποχρεούται να δικαιολογήσει την αίτηση».
- 6 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001:

«Η επιβεβαιωτική αίτηση υφίσταται ταχεία επεξεργασία. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την καταχώριση της εν λόγω αίτησης, το όργανο είτε δέχεται την πρόσβαση του αιτούντος στο ζητούμενο έγγραφο και παρέχει πρόσβαση εντός της εν λόγω περιόδου, σύμφωνα με το άρθρο 10, είτε εκθέτει τους λόγους της ολικής ή μερικής άρνησης με γραπτή απάντηση. Αν το θεσμικό όργανο αρνηθεί την πρόσβαση εν όλω ή εν μέρει, ενημερώνει τον αιτούντα για τα ένδικα μέσα που διαθέτει, δηλαδή τη δικαστική προσφυγή κατά του θεσμικού οργάνου και/ή την καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, υπό τους όρους που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 230 και 195 της Συνθήκης ΕΚ.»

- 7 Η απόφαση 2001/937/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού (ΕΕ L 345, σ. 94), κατάργησε την απόφαση 94/90/ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής (ΕΕ L 46, σ. 58), με την οποία θεσπίστηκαν, όσον αφορά την Επιτροπή, μέτρα για τη θέση σε εφαρμογή του κώδικα συμπεριφοράς όσον αφορά την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 1993, L 340, σ. 41, στο εξής: κώδικας συμπεριφοράς), κώδικα τον οποίο το Συμβούλιο και η Επιτροπή ενέκριναν στις 6 Δεκεμβρίου 1993.
- 8 Το άρθρο 3 του παραρτήματος της αποφάσεως 2001/937 ορίζει:

«Επεξεργασία των αρχικών αιτήσεων

[...]

Ο αιτών ενημερώνεται για τη συνέχεια που δίνεται στην αίτησή του είτε από τον γενικό διευθυντή ή τον προϊστάμενο υπηρεσίας που αφορά η αίτηση, είτε από διευθυντή που ορίζεται για τον σκοπό αυτό στη Γενική Γραμματεία ή από διευθυντή που ορίζεται στην OLAF [Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης] σε περίπτωση αίτησης για έγγραφα σχετικά με τις δραστηριότητες της OLAF οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, της απόφασης 1999/352/EK, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, για την ίδρυση της OLAF, ή από τον υπάλληλο που έχει οριστεί για τον σκοπό αυτό.

Κάθε, ακόμη και εν μέρει, αρνητική απάντηση πρέπει να γνωστοποιεί στον αιτούντα ότι έχει το δικαίωμα να υποβάλει, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της απάντησης, επιβεβαιωτική αίτηση στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής ή στον Διευθυντή της OLAF εάν η επιβεβαιωτική αίτηση αφορά έγγραφα σχετικά με τις δραστηριότητες της OLAF που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, της απόφασης 1999/352/EK, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ.»

9. Επιπλέον, όσον αφορά την επεξεργασία επιβεβαιωτικής αίτησης, το άρθρο 4 του παραρτήματος της αποφάσεως 2001/937 ορίζει:

«Σύμφωνα με το άρθρο 14 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής, η αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων για τις επιβεβαιωτικές αιτήσεις μεταβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα. Ωστόσο, σε περίπτωση που η επιβεβαιωτική αίτηση αφορά έγγραφα σχετικά με τις δραστηριότητες της OLAF που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, της απόφασης 1999/352/EK, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ, η λήψη απόφασης μεταβιβάζεται στον Διευθυντή της OLAF.

Η γενική διεύθυνση ή η [OLAF] επικουρεί τη Γενική Γραμματεία όσον αφορά την προπαρασκευή της απόφασης.

Η απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα ή από τον Διευθυντή της OLAF μετά από συμφωνία της Νομικής Υπηρεσίας.

Η απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα γραπτώς και, ενδεχομένως, ηλεκτρονικά, ενημερώνοντάς τον για το δικαίωμά του να ασκήσει προσφυγή στο Πρωτοδικείο ή να καταθέσει καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.»

- ¹⁰ Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ L 136, σ. 1):

«Εμπιστευτικότητα και προστασία των δεδομένων

[...]

2. Οι πληροφορίες που διαβιβάζονται ή λαμβάνονται στο πλαίσιο των εσωτερικών ερευνών, υπό οιαδήποτε μορφή, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο και απολαμβάνουν της προστασίας που παρέχουν οι διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται στα θεσμικά όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Οι πληροφορίες αυτές δεν επιτρέπεται ιδίως να ανακοινώνονται σε πρόσωπα άλλα από εκείνα τα οποία, λόγω των καθηκόντων τους στο πλαίσιο των θεσμικών οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών, καλούνται να τις γνωρίζουν ούτε να χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς, εκτός της καταπολέμησης της απάτης, της δωροδοκίας και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας.»

11 Το άρθρο 9 του κανονισμού 1073/1999 ορίζει:

«Έκθεση της έρευνας και συνέχεια που δίδεται στις έρευνες

1. Μετά το πέρας της έρευνας που διεξήγαγε, η [OLAF] καταρτίζει, υπό την εποπτεία του διευθυντή, έκθεση που προσδιορίζει ιδίως τα διαπιστωθέντα περιστατικά, την ενδεχόμενη οικονομική ζημία, και τα συμπεράσματα της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων του διευθυντή της [OLAF] για τη συνέχεια που θα πρέπει να δοθεί.

2. Οι εκθέσεις αυτές καταρτίζονται, λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Οι εκθέσεις που καταρτίζονται με τον τρόπο αυτό αποτελούν, όπως οι διοικητικές εκθέσεις που καταρτίζονται από τους εθνικούς διοικητικούς ελεγκτές και υπό τους ίδιους όρους, αποδεικτικά στοιχεία παραδεκτά στις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες του κράτους μέλους, στο οποίο η χρησιμοποίησή τους αποβαίνει αναγκαία. Υπόκεινται στους ίδιους κανόνες εκτίμησης με εκείνους που εφαρμόζονται στις διοικητικές εκθέσεις τις καταρτιζόμενες από τους εθνικούς διοικητικούς ελεγκτές και έχουν ισότιμο κύρος με αυτές.

3. Οι εκθέσεις που καταρτίζονται μετά από εξωτερική έρευνα και κάθε συναφές χρήσιμο έγγραφο διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις σχετικά με τις εξωτερικές έρευνες.

4. Οι εκθέσεις που καταρτίζονται μετά από εσωτερική έρευνα και κάθε συναφές χρήσιμο έγγραφο διαβιβάζονται στο οικείο θεσμικό όργανο, όργανο ή οργανισμό. Τα θεσμικά όργανα, όργανα και οργανισμοί δίνουν στις εσωτερικές έρευνες τη συνέχεια, ιδίως πειθαρχική και δικαστική, την οποία απαιτούν τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών, και ενημερώνουν σχετικά τον διευθυντή της [OLAF], εντός προθεσμίας που ορίζει αυτός στα συμπεράσματα της έκθεσής του, για τη συνέχεια που δίνουν στις έρευνες.»

12 Κατά το άρθρο 10 του κανονισμού 1073/1999:

«Διαβίβαση πληροφοριών από την [OLAF]

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8, 9 και 11 του παρόντος κανονισμού και των διατάξεων του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) 2185/96 η [OLAF] δύναται να διαβιβάσει, ανά πάσα στιγμή, στις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών πληροφορίες που έχει συλλέξει κατά τη διάρκεια των εξωτερικών ερευνών.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8, 9 και 11 του παρόντος κανονισμού, ο διευθυντής της [OLAF] διαβιβάζει στις δικαστικές αρχές του οικείου κράτους μέλους τις πληροφορίες που συνέλεξε η [OLAF] κατά τη διάρκεια των εσωτερικών ερευνών σχετικά με πράξεις που μπορούν να επισύρουν ποινική δίωξη. Υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων της έρευνας, ενημερώνει ταυτόχρονα το οικείο κράτος μέλος.

3. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8 και 9 του παρόντος κανονισμού, η [OLAF] δύναται να διαβιβάσει, ανά πάσα στιγμή, στο οικείο θεσμικό όργανο, όργανο ή οργανισμό, τις πληροφορίες που συνέλεξε κατά τη διάρκεια των εσωτερικών ερευνών.»

Ιστορικό της διαφοράς

13 Οι προσφεύγοντες Yves Franchet και Daniel Byk είναι αντίστοιχα ο πρώην γενικός διευθυντής και ο πρώην διευθυντής της Eurostat (Στατιστικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

- 14 Από πολλές εσωτερικές έρευνες της Eurostat διαπιστώθηκαν ενδεχόμενες παρατυπίες στην οικονομική διαχείριση. Κατά συνέπεια, η OLAF προχώρησε σε διάφορες έρευνες που αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τις συμβάσεις που είχε συνάψει η Eurostat με τις εταιρίες Eurocost, Eurogramme και Datashop — Planistat και τα κονδύλια που δόθηκαν σε αυτές.
- 15 Στις 4 Ιουλίου 2002, η OLAF διαβίβασε στις λουξεμβουργιανές δικαστικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού 1073/1999, τον φάκελο της εσωτερικής έρευνας σχετικά με τη Eurocost, έρευνα από την οποία προέκυπτε ευθύνη του Υ. Franchet, καθώς και τον φάκελο της εξωτερικής έρευνας σχετικά με τη Eurogramme. Στις 19 Μαρτίου 2003, η OLAF διαβίβασε στις γαλλικές δικαστικές αρχές τον φάκελο της υποθέσεως Datashop — Planistat, από τον οποίον προέκυπταν ευθύνες αμφοτέρων των προσφευγόντων.
- 16 Στις 21 Μαΐου 2003, οι προσφεύγοντες μετατέθηκαν κατόπιν δικής τους αιτήσεως.
- 17 Στις 11 Ιουνίου 2003, η Επιτροπή έδωσε εντολή στην υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου (SAI) να εξετάσει, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορηγήσεως απαλλαγής, τις συμβάσεις που είχε συνάψει και τα κονδύλια που είχε δώσει η Eurostat. Η SAI κατάρτισε τρεις εκθέσεις με ημερομηνία 7 Ιουλίου η πρώτη, 24 Σεπτεμβρίου η δεύτερη και 22 Οκτωβρίου 2003 η τρίτη (στο εξής: τελική έκθεση της SAI).
- 18 Στις 9 Ιουλίου 2003, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει πειθαρχική διαδικασία κατά των προσφευγόντων. Η διαδικασία αυτή ανεστάλη αμέσως διότι βρισκόταν σε εξέλιξη η έρευνα της OLAF. Η Επιτροπή όρισε επίσης διεπιστημονική ομάδα εργασίας.

¹⁹ Με αίτηση που υπέβαλαν στις 25 Ιουλίου 2003, οι προσφεύγοντες, επικαλούμενοι τη γενική αρχή της διαφάνειας και το θεμελιώδες δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 42 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως του οποίου η διακήρυξη έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ 2000, C 364, σ. 1), καθώς και τις διατάξεις του κανονισμού 1049/2001 και της αποφάσεως 2001/937, ζήτησαν πρόσβαση στα εξής έγγραφα:

«— το ή τα έγγραφα που απέστειλε η OLAF στις λουξεμβουργιανές δικαστικές αρχές σχετικά με τις υποθέσεις Eurocost και Eurogramme, με τα παραρτήματά τους και κατάλογο των παραρτημάτων αυτών·

— τα έγγραφα που απέστειλε η OLAF στις γαλλικές δικαστικές αρχές για την υπόθεση Datashop-Planistat, με τα παραρτήματά τους και κατάλογο των παραρτημάτων αυτών. Ζητείται ειδικότερα ένα έγγραφο πιθανώς της 19ης Μαρτίου 2003 (αριθ. 003441), με [...] αριθμό πρωτοκόλλου CMS IO/2002/510 — Eurostat/Datashop/Planistat·

— την ανακοίνωση της OLAF προς την Επιτροπή, για την οποία γίνεται λόγος στο ανακοινωθέν Τύπου της 19ης Μαΐου 2003 (IP/03/[709])·

— όλες τις ανακοινώσεις της OLAF προς την Επιτροπή.»

²⁰ Η OLAF, με έγγραφο της 18ης Αυγούστου 2003 (στο εξής: απόφαση της 18ης Αυγούστου 2003), αρνήθηκε την πρόσβαση. Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό:

«[...]»

Τα έγγραφα που ζητήσατε με την πρώτη και τη δεύτερη αίτησή σας εμπίπτουν στις εξαιρέσεις για την προστασία δικαστικών διαδικασιών και του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου. Τα έγγραφα που ζητήσατε με τις δύο αυτές αιτήσεις αποτελούν ουσιώδες μέρος του φακέλου που η OLAF διαβίβασε στις δικαστικές αρχές των κρατών μελών ενόψει της κινήσεως εθνικών δικαστικών διαδικασιών και αφορούν ζητήματα που ακόμη ερευνώνται. Κατά συνέπεια, καλύπτονται από τις προαναφερθείσες εξαιρέσεις.

Με την τρίτη αίτηση, ζητείται πρόσβαση στην ανακοίνωση που απηύθυνε η Επιτροπή προς την OLAF σύμφωνα με το άρθρο 10, [παράγραφος] 3, του κανονισμού 1073/1999, της 25ης Μαΐου 1999, το οποίο επιτρέπει στην OLAF, στο πλαίσιο των καθηκόντων της έρευνας, να ενημερώνει το θεσμικό όργανο. Το έγγραφο που απέστειλε η OLAF στο πλαίσιο της έρευνά της καλύπτεται από την εξαίρεση για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου.

Όσον αφορά την τέταρτη αίτηση, το αίτημά σας χρειάζεται διευκρινίσεις. Δυστυχώς, δεν κατέστη δυνατόν να εντοπίσουμε το ή τα εν λόγω έγγραφα. Παρακαλώ να μας αποστείλετε συμπληρωματικές πληροφορίες προς διευκρίνιση του αρχικού αιτήματός σας.

[...]»

21 Στις 8 Σεπτεμβρίου 2003, οι προσφεύγοντες υπέβαλαν επιβεβαιωτική αίτηση.

22 Η OLAF απέρριψε την επιβεβαιωτική αίτηση των προσφευγόντων με έγγραφο της 1ης Οκτωβρίου 2003 (στο εξής: πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση). Στο έγγραφο αυτό αναφέρονται τα εξής:

«[...]

Κατόπιν διεξοδικής εξετάσεως της αιτήσεώς σας και κατόπιν της αρχικής απαντήσεως της OLAF, επιβεβαιώνω με το παρόν ότι η OLAF δεν δύναται προς το παρόν να σας κοινοποιήσει τα έγγραφα που ζητάτε.

1. Ισχυρίζεστε ότι τα διαλαμβανόμενα στην πρώτη και στη δεύτερη αίτηση έγγραφα δόθηκαν παρατύπως στη δημοσιότητα. Στην πραγματικότητα, τα έγγραφα αυτά ουδέποτε δόθηκαν νομίμως στη δημοσιότητα.

Ισχυρίζεστε ότι “στους Υ. Franchet και D. Byk αποδίδονται ευθύνες στο πλαίσιο των εν λόγω υποθέσεων και, επομένως, ενδιαφέρονται άμεσα να έχουν πρόσβαση στα έγγραφα αυτά”. Το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα, βάσει του κανονισμού 1049/2001, διακρίνεται από το δικαίωμα προσβάσεως του ενδιαφερομένου στον φάκελο υποθέσεως. Το πρώτο αποτελεί δικαίωμα κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου και ισχύει για όλα τα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή θεσμικού οργάνου. Η σχετική κανονιστική ρύθμιση δεν απαιτεί να αποδειχθεί συμφέρον του αιτούντος προκειμένου να του επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα. Η πρόσβαση στα έγγραφα πρέπει να επιτραπεί εκτός αν αυτά εμπίπτουν σε μία από τις απαριθμούμενες στο [άρθρο] 4 του κανονισμού εξαιρέσεις. Εν προκειμένω, η OLAF θεωρεί ότι, για τους προεκτεθέντες λόγους, κανένα από τα έγγραφα που αναφέρονται στην αίτησή σας για πρόσβαση δεν δύναται να δημοσιοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό 1049/2001.

Αντιθέτως, ένα πρόσωπο κατά του οποίου έχουν κινηθεί δικαστικές διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο ή/και πειθαρχικές διαδικασίες σε κοινοτικό επίπεδο έχει δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο που τον αφορά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Κατά το μέτρο που υπάρχουν δικαστικές διαδικασίες σε εξέλιξη στη Γαλλία και στο Λουξεμβούργο, η πρόσβαση στον φάκελο της υποθέσεως διέπεται από τους διαδικαστικούς κανόνες που ισχύουν στις δύο αυτές χώρες. Μπορείτε να απευθυνθείτε στις αρμόδιες γαλλικές ή/και λουξεμβουργιανές αρχές και να ζητήσετε πρόσβαση στον φάκελο που τους διαβιβάστηκε. Σε αυτές απόκειται να αποφασίσουν, η δε OLAF δεν πρόκειται να αντιταχθεί στην απόφασή τους.

Ισχυρίζεστε ότι το να τεθούν στη διάθεση των D. Byk και Y. Franchet τα έγγραφα που ζητούνται με την πρώτη και τη δεύτερη αίτησή σας εξυπηρετεί υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Ωστόσο, κατά τη δική μας άποψη, τα δικαιώματα άμυνας των Y. Franchet και D. Byk αποτελούν μάλλον ιδιωτικό, παρά υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Όπως προαναφέρθηκε, σε περίπτωση κινήσεως πειθαρχικών ή δικαστικών διαδικασιών, θα έχουν εγκαίρως δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο.

2. Θεωρείτε ανακριβή την άποψη ότι οποιοδήποτε έγγραφο διαβιβάζει η OLAF στο πλαίσιο έρευνας καλύπτεται *ipso facto* από την εξαίρεση του [άρθρου] 4 του κανονισμού για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου. Ωστόσο, η OLAF δεν υποστήριξε κάτι τέτοιο.

Αντιθέτως, επικαλεστήκαμε την εξαίρεση αυτή όσον αφορά τα συγκεκριμένα έγγραφα που ζητήσατε και ειδικότερα: τα έγγραφα που διαβιβάστηκαν στις γαλλικές και στις λουξεμβουργιανές αρχές, καθώς και στην Επιτροπή. Στα έγγραφα που διαβιβάζονται προς τις εθνικές δικαστικές αρχές αναφέρονται συνοπτικά τα αποτελέσματα των ερευνών της OLAF. Το να επιτρέψει η OLAF την πρόσβαση στα έγγραφα αυτά θα ήταν επιζήμιο για τις εθνικές δικαστικές διαδικασίες κατά το μέτρο που τα έγγραφα αυτά αποτελούν μέρος δικογραφιών και δεν μπορούν, ως εκ τούτου, να κοινοποιηθούν πριν από το χρονικό σημείο που προβλέπουν οι εθνικές διαδικασίες.

Η ανακοίνωση προς την Επιτροπή περιέχει επίσης συνοπτικά τα αποτελέσματα της έρευνας που η OLAF έκρινε ότι είναι σημαντικά για την Επιτροπή, προκειμένου αυτή να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των συμφερόντων της. Κατά συνέπεια, οι λόγοι για τους οποίους η OLAF αρνήθηκε τη δημοσιοποίηση των εγγράφων αφορούν μόνον τα έγγραφα που ζητήσατε και δεν αποτελεί γενικό επιχείρημα όπως ισχυρίζεστε.

3. Όσον αφορά την τέταρτη αίτηση, εντοπίσαμε 35 ανακοινώσεις της OLAF προς τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, οι οποίες αφορούσαν τις έρευνες σχετικά με τη Eurostat και διαβιβάστηκαν μεταξύ 23 και 25 Σεπτεμβρίου 1999. Όλες αυτές οι

ανακοινώσεις περιέχουν αποτελέσματα ερευνών και η δημοσιοποίησή τους θα ήταν επιζήμια για τις δικαστικές διαδικασίες σε εξέλιξη στη Γαλλία και στο Λουξεμβούργο. Επομένως, καλύπτονται τόσο από την εξαίρεση για την προστασία σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου όσο και από αυτήν για την προστασία δικαστικών διαδικασιών.

[...]»

- 23 Η τελική έκθεση σχετικά με τη Eurogramme καταρτίστηκε τον Ιούλιο του 2002.
- 24 Στις 25 Σεπτεμβρίου 2003, η OLAF κατάρτισε τις τελικές εκθέσεις έρευνας, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 1073/1999, στις υποθέσεις Eurocost και Datashop — Planistat. Στις 10 Οκτωβρίου 2003, οι προσφεύγοντες έλαβαν αντίγραφο των εκθέσεων αυτών. Την ίδια ημερομηνία έλαβαν και αντίγραφο της ενδιάμεσης εκθέσεως της SAI, της 7ης Ιουλίου 2003, χωρίς όμως τα παραρτήματά της.
- 25 Με έγγραφο της 21ης Οκτωβρίου 2003, οι προσφεύγοντες υπέβαλαν νέα αίτηση προσβάσεως σε διάφορα έγγραφα, μεταξύ άλλων και στην τελική έκθεση της SAI. Στις 29 Οκτωβρίου 2003, υπέβαλαν συμπληρωματική αίτηση για τα παραρτήματα της εκθέσεως της SAI της 7ης Ιουλίου 2003, εκθέσεως που τους είχε κοινοποιηθεί με έγγραφο της 10ης Οκτωβρίου 2003.
- 26 Μη έχοντας λάβει απαντήσεις στις αιτήσεις αυτές, οι προσφεύγοντες υπέβαλαν επιβεβαιωτική αίτηση στις 2 Δεκεμβρίου 2003.

- 27 Η εν λόγω επιβεβαιωτική αίτηση απορρίφθηκε με απόφαση της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2003 (στο εξής: δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση). Η απόρριψη αιτιολογείται ως εξής:

«[...]

Βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να επιβεβαιώσω ότι τα έγγραφα αυτά δεν είναι δυνατόν να σας κοινοποιηθούν. Η δημοσιοποίησή τους θα υπονόμει τον σκοπό της έρευνας, διότι θα διατάρασσε την πρόοδο των ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να δοθεί η δέουσα συνέχεια. Επομένως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού [...] 1049/2001, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η πρόσβασή σας στα έγγραφα αυτά. Δεδομένης της ευαισθησίας του ζητήματος και της διαρθρώσεως των εγγράφων αυτών, δεν είναι δυνατή η προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 6, του ως άνω κανονισμού μερική πρόσβαση. Εξάλλου, δεν έχω υπόψη μου κανένα στοιχείο που να με οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, το δημόσιο συμφέρον για δημοσιοποίηση των πληροφοριών που περιέχουν τα ζητηθέντα έγγραφα υπερισχύει της ανάγκης προστασίας του σκοπού της έρευνας.

[...]»

Διαδικασία

- 28 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 27 Νοεμβρίου 2003, οι προσφεύγοντες άσκησαν προσφυγή, στο πλαίσιο της υποθέσεως T-391/03, κατά της αποφάσεως της 18ης Αυγούστου 2003, καθώς και κατά της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 29 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσαν την ίδια ημερομηνία, ζήτησαν να εκδικαστεί η προσφυγή αυτή με ταχεία διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 76α του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 30 Το τέταρτο τμήμα του Πρωτοδικείου, στο οποίο ανατέθηκε τότε η υπόθεση, απέρριψε την αίτηση εκδικάσεως της υποθέσεως με ταχεία διαδικασία με την από 17 Δεκεμβρίου 2003 απόφασή του, η οποία επιδόθηκε στους προσφεύγοντες στις 22 Δεκεμβρίου 2003.
- 31 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Φεβρουαρίου 2003, οι προσφεύγοντες άσκησαν προσφυγή, στο πλαίσιο της υποθέσεως T-70/04, κατά της αποφάσεως με την οποία η Επιτροπή απέρριψε σιωπηρώς τις αιτήσεις που είχαν υποβάλει στις 21 και στις 29 Οκτωβρίου 2003 για πρόσβαση σε διάφορα έγγραφα, καθώς και κατά της δεύτερης προσβαλλόμενης αποφάσεως.
- 32 Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου μεταβλήθηκε από της ενάρξεως του νέου δικαστικού έτους, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τρίτο τμήμα, στο οποίο, κατά συνέπεια, ανατέθηκε η εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως.
- 33 Με διάταξη του προέδρου του τρίτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 13ης Ιουλίου 2005, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων T-391/03 και T-70/04 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 34 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, έθεσε εγγράφως ορισμένες ερωτήσεις στους προσφεύγοντες και στην Επιτροπή. Οι διάδικοι συμμορφώθηκαν εμπροθέσμως προς τα αιτήματα αυτά.

- 35 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν προφορικά στις τεθείσες από το Πρωτοδικείο ερωτήσεις κατά τη συνεδρίαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2005.
- 36 Με διάταξη της 26ης Σεπτεμβρίου 2005, το Πρωτοδικείο, σύμφωνα με τα άρθρα 65, στοιχείο β', 66, παράγραφος 1, και 67, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, υποχρέωσε την καθής να προσκομίσει τα επίμαχα έγγραφα, ορίζοντας παράλληλα ότι αυτά δεν θα κοινοποιηθούν στους προσφεύγοντες στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Το αίτημα αυτό ικανοποιήθηκε.
- 37 Η προφορική διαδικασία περατώθηκε με απόφαση του προέδρου του τρίτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 8ης Νοεμβρίου 2005.

Αιτήματα των διαδίκων

- 38 Στο πλαίσιο της προσφυγής T-391/03, οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την απόφαση της 18ης Αυγούστου 2003, καθώς και την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση,
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

39 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει ως απαράδεκτο το αίτημα για ακύρωση της αποφάσεως της 18ης Αυγούστου 2003,
- να απορρίψει ως αβάσιμο το αίτημα για ακύρωση της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως,
- να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

40 Στο πλαίσιο της προσφυγής T-70/04, οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει τη σιωπηρή απόρριψη, εκ μέρους της Επιτροπής, των αιτήσεων που υπέβαλαν στις 21 και τις 29 Οκτωβρίου 2003 για πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα, καθώς και τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση,
- να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

41 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει ως απαράδεκτο το αίτημα για ακύρωση της σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως,

- να απορρίψει ως αβάσιμο το αίτημα για ακύρωση της δεύτερης προσβαλλομένης αποφάσεως,
- να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ⁴² Στο πλαίσιο της υποθέσεως T-391/03, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η απόφαση της 18ης Αυγούστου 2003 δεν αποτελεί οριστική πράξη και, επομένως, δεν μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή ακυρώσεως.
- ⁴³ Όσον αφορά την υπόθεση T-70/04, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφυγή κατά της σιωπηρής απορρίψεως των αιτήσεων της 21ης και της 29ης Οκτωβρίου 2003 είναι απαράδεκτη, διότι δεν πρόκειται για οριστική πράξη.
- ⁴⁴ Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, όπως συμβαίνει με την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία στις υπαλληλικές υποθέσεις, θεωρείται ότι η αιτιολογία της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως συμπληρώνει αυτήν της αποφάσεως της 18ης Αυγούστου 2003, η οποία αποτελεί πράξη δυνάμενη να προσβληθεί με προσφυγή. Το ίδιο επιχείρημα ισχύει και για τη σιωπηρή απόρριψη των αιτήσεων της 21ης και της 29ης Οκτωβρίου 2003.

45 Ωστόσο, όταν ερωτήθηκαν για το ζήτημα αυτό από το Πρωτοδικείο κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, οι προσφεύγοντες δήλωσαν ότι επαφίενται στην κρίση του Πρωτοδικείου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

46 Κατά πάγια νομολογία, μόνον τα μέτρα που παράγουν υποχρεωτικά έννομα αποτελέσματα δυνάμενα να επηρεάσουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας, κατά τρόπο καθοριστικό, τη νομική κατάστασή του, αποτελούν πράξεις δυνάμενες να αποτελέσουν το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ. Όταν πρόκειται για πράξεις ή αποφάσεις που καταρτίζονται σε περισσότερες της μιας φάσεις, ιδίως μετά το πέρας μιας εσωτερικού χαρακτήρα διαδικασίας, αποτελούν, κατ' αρχήν, πράξεις δυνάμενες να αποτελέσουν το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως μόνον τα μέτρα που καθορίζουν, κατά τρόπο οριστικό, τη θέση του θεσμικού οργάνου μετά το πέρας τη διαδικασίας αυτής, αποκλεισμένων των ενδιάμεσων μέτρων των οποίων σκοπός είναι η προπαρασκευή της οριστικής πράξεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 10, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Μαΐου 1996, T-277/94, ΑΙΤΕC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-351, σκέψη 51).

47 Από τη συνδυασμένη εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 του παραρτήματος της αποφάσεως 2001/937, καθώς και του άρθρου 8 του κανονισμού 1049/2001 προκύπτει σαφώς ότι με την απάντηση στην αρχική αίτηση διατυπώθηκε απλώς μια πρώτη γνώμη, παρέχουσα στους προσφεύγοντες τη δυνατότητα να ζητήσουν την επανεξέτασή της από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής ή από τον γενικό διευθυντή της OLAF.

48 Κατά συνέπεια, μόνον το μέτρο που λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής ή από τον γενικό διευθυντή της OLAF, έχοντας χαρακτήρα απόφασεως και αντικαθιστώντας πλήρως την προηγουμένως διατυπωθείσα γνώμη, μπορεί να παραγάγει έννομα αποτελέσματα δυνάμενα να επηρεάσουν τα συμφέροντα των προσφευγόντων και, ως εκ τούτου, να προσβληθεί με προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ (απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Οκτωβρίου 2003, T-47/01, Co-Frutta κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4441, σκέψη 31).

- 49 Κατά συνέπεια, είναι απαράδεκτη η προσφυγή στην υπόθεση T-391/03, όσον αφορά την απόφαση της 18ης Αυγούστου 2003, και η προσφυγή στην υπόθεση T-70/04, όσον αφορά τη σιωπηρή απόρριψη των αιτήσεων που υπέβαλαν οι προσφεύγοντες στις 21 και στις 29 Οκτωβρίου 2003.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 50 Προς στήριξη των προσφυγών τους, οι προσφεύγοντες προβάλλουν ένα μόνο λόγο ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση των άρθρων 2 και 4 του κανονισμού 1049/2001, από προσβολή του «θεμελιώδους δικαιώματος προσβάσεως στα έγγραφα», από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, καθώς και από πεπλανημένη και αντιφατική αιτιολογία των προσβαλλομένων αποφάσεων.
- 51 Υποστηρίζουν ότι η OLAF διεύρυνε το περιεχόμενο των εξαιρέσεων από το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα, οι οποίες αποσκοπούν στην προστασία των δικαστικών διαδικασιών και του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου. Υπενθυμίζουν ότι οι εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά, κατά τρόπον ώστε να μην αναιρείται η γενική αρχή που συνίσταται στην κατά το δυνατόν ευρύτερη δυνατή πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα.
- 52 Οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι η ερμηνεία της Επιτροπής οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα σχετικά με τις δραστηριότητες της OLAF έγγραφα εκ φύσεως δεν εμπίπτουν στο δικαίωμα προσβάσεως. Ωστόσο, η προσέγγιση αυτή δεν είναι συμβατή με την περιοριστική ερμηνεία των εξαιρέσεων, ιδίως όταν πρόκειται για εξαιρέσεις από θεμελιώδες δικαίωμα.

- 53 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν συναφώς ότι η Επιτροπή εσφαλμένως εκτίμησε ότι η OLAF υπάγεται σε ειδικό καθεστώς, που μπορεί ακόμη και να παρεκκλίνει από τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα. Τέτοια παρέκκλιση δεν βρίσκει έρεισμα ούτε στον κανονισμό 1049/2001 ούτε στις κανονιστικές ρυθμίσεις που διέπουν τη λειτουργία της OLAF. Κατά τους προσφεύγοντες η απαίτηση για εμπιστευτικότητα των ερευνών και η ανεξαρτησία της OLAF δεν μπορούν να έχουν ως συνέπεια την απόρριψη κάθε αιτήσεως για πρόσβαση στα έγγραφα.
- 54 Όσον αφορά την εξαίρεση για την προστασία των δικαστικών διαδικασιών, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν, αναφερόμενοι στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Δεκεμβρίου 1999, T-92/98, Interporc κατά Επιτροπής Συλλογή 1999, σ. II-3521, στο εξής: απόφαση Interporc II), ότι η εξαίρεση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση. Συγκεκριμένα, η εξαίρεση αυτή αφορά μόνον τα έγγραφα που καταρτίζονται στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας που βρίσκεται σε εξέλιξη. Εντούτοις, οι ανακοινώσεις της OLAF αποσκοπούσαν μόνο στην ενημέρωση των δικαστικών αρχών ή οργάνων σχετικά με πραγματικά περιστατικά που ενδεχομένως συνεπάγονται ποινικές ή πειθαρχικές διαδικασίες. Επομένως, δεν αφορούν τις δικαστικές διαδικασίες σε εξέλιξη. Οι προσφεύγοντες υπενθυμίζουν συναφώς ότι η OLAF αποτελεί διοικητική υπηρεσία της Επιτροπής, επιφορτισμένη με τη διερεύνηση υπηρεσιακών υποθέσεων και την κατάρτιση υπηρεσιακών εκθέσεων. Απόκειται στα θεσμικά όργανα και στις αρχές των κρατών μελών να δώσουν στις έρευνες αυτές τη δέουσα βάσει των αποτελεσμάτων τους συνέχεια, ιδίως από πειθαρχικής ή ποινικής απόψεως.
- 55 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η OLAF δεν μπορεί να αποφύγει τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η νομοθεσία που διέπει το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα, ισχυριζόμενη ότι η πρόσβαση στα έγγραφα αυτά πρέπει να εκτιμάται σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής νομοθεσίας ή σύμφωνα με τους κανόνες της πειθαρχικής διαδικασίας.
- 56 Όσον αφορά τα έγγραφα που η OLAF κοινοποίησε στις γαλλικές και στις λουξεμβουργιανές αρχές, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν επίσης ότι η OLAF υπέπεσε σε δύο περιπτώσεις σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, διότι αγνόησε την υποχρέωσή της να διαβουλευθεί με τις εθνικές αρχές σχετικά με το αν αυτές αντιτίθενται στη δημοσιοποίηση των εν λόγω εγγράφων. Επικαλούμενοι την

απόφαση Interporc II και την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιανουαρίου 2000, C-174/98 P και C-189/98 P, Κάτω Χώρες και van der Wal κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-1, στο εξής: απόφαση van der Wal), υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή έπρεπε να ρωτήσει τις εθνικές δικαστικές αρχές στις οποίες απευθύνθηκε, ώστε να εκτιμήσει όχι μόνον αν η δημοσιοποίηση είναι επιζήμια, αλλά και αν συνιστά παράβαση της εθνικής νομοθεσίας.

57 Όσον αφορά τα έγγραφα που κοινοποίησε η OLAF στην Επιτροπή, οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι ούτε η άρνηση προσβάσεως στα έγγραφα αυτά είναι δικαιολογημένη. Παρατηρούν ότι η OLAF δεν είναι αρμόδια να εκτιμήσει τα συμφέροντα της Επιτροπής και τον βαθμό της ενδεχόμενης προστασίας τους, αλλά μόνο να υποβάλει σχετικό ερώτημα στην Επιτροπή, όπως κρίθηκε με την απόφαση van der Wal.

58 Όσον αφορά την εξαίρεση για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου, οι προσφεύγοντες αμφισβητούν ότι η εξαίρεση αυτή έχει εν προκειμένω εφαρμογή, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν επικαλέστηκε κανένα στοιχείο προς στήριξη της αρνήσεως δημοσιοποίησεως.

59 Οι προσφεύγοντες προβάλλουν ότι η OLAF έπρεπε να παραθέσει τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους οι εξαιρέσεις αυτές έχουν εν προκειμένω εφαρμογή και να εξετάσει για κάθε έγγραφο αν η δημοσιοποίησή του εμποδίζεται λόγω του περιεχομένου του. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, κατά τη νομολογία, ακόμη και αν το έγγραφο περιέχει πληροφορίες σχετικές με έρευνα, η εξαίρεση αυτή δεν έχει εφαρμογή εφόσον η δημοσιοποίηση του εγγράφου δεν είναι επιζήμια για την έρευνα. Η OLAF, όμως, δεν εξέτασε για κάθε έγγραφο αν το περιεχόμενό του εμποδίζει τη δημοσιοποίησή του, αλλά δικαιολόγησε την άρνησή της να επιτρέψει την πρόσβαση κατά τρόπο γενικό. Επιπλέον, δεν είναι βέβαιον ότι οι έρευνες βρίσκονται σε εξέλιξη.

- 60 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η OLAF, αντίθετα προς τις επιταγές της αρχής της αναλογικότητας, δεν έλεγξε αν είναι δυνατή η μερική δημοσιοποίηση των εγγράφων. Επικαλούνται την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιανουαρίου 2004, C-353/01 P, Mattila κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. I-1073) και προβάλλουν ότι η απορριπτική απόφαση για πρόσβαση στα έγγραφα πρέπει να ακυρωθεί εφόσον η Επιτροπή παρέλειψε να εξετάσει τη δυνατότητα μερικής προσβάσεως σε αυτά.
- 61 Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται επίσης ότι η αιτιολογία της αποφάσεως της 18ης Αυγούστου 2003 και της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αντιφατική. Όσον αφορά τα έγγραφα που κοινοποίησε η OLAF στις γαλλικές και στις λουξεμβουργιανές δικαστικές αρχές, η OLAF αρνήθηκε την πρόσβαση με το αιτιολογικό ότι τα έγγραφα που ζητήθηκαν περιέχουν συνοπτικά τα αποτελέσματα των ερευνών. Ωστόσο, στις 3 Απριλίου 2003, δηλαδή σε χρόνο μεταγενέστερο της κοινοποίησεως των εγγράφων προς τις εθνικές αρχές, η OLAF ενημέρωσε τον Γενικό Γραμματέα ότι οι έρευνες βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Οι προσφεύγοντες τονίζουν συναφώς ότι η OLAF υπέβαλε τις τελικές εκθέσεις έρευνας μόλις στις 25 Σεπτεμβρίου 2003.
- 62 Περαιτέρω, οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι είναι εν προκειμένω αλυσιτελής η εκ μέρους της Επιτροπής επίκληση της διατάξεως του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 2003, T-215/02, Gómez-Reino κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 2003, σ. I-A-345 και II-1685). Προβάλλουν ότι η λύση που δόθηκε με τη διάταξη αυτή αναιρεί στην πράξη το θεμελιώδες δικαίωμα για σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας και το καθιστά χωρίς πρακτική αποτελεσματικότητα. Συγκεκριμένα, κατά τους προσφεύγοντες, από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι οι πράξεις της OLAF στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της δεν συνιστούν βλαπτική πράξη, αλλά μόνον προπαρασκευαστικές πράξεις, μόνο δε η τελική απόφαση που ενδεχομένως εκδίδει το θεσμικό όργανο μπορεί να παρουσιάζει χαρακτηριστικά βλαπτικής πράξεως. Αυτό θα είχε ως συνέπεια να μην υπάγεται σε δικαστικό έλεγχο το σύνολο της δραστηριότητας της OLAF.
- 63 Όσον αφορά την τελική έκθεση της SAI, καθώς και τα παραρτήματα της εκθέσεως της SAI της 7ης Ιουλίου 2003, οι προσφεύγοντες προβάλλουν επιπροσθέτως ότι η αιτιολογία της δεύτερης προσβαλλόμενης αποφάσεως είναι υπερβολικά γενική, διότι δεν περιέχει κανένα πληροφοριακό στοιχείο για τη συγκεκριμένη υπόθεση και δεν εξηγεί τους λόγους για τους οποίους θα ήταν επιζήμια η δημοσιοποίηση των

ζητηθέντων εγγράφων. Η αιτιολογία είναι επίσης ανεπαρκής όσον αφορά τη δυνατότητα μερικής προσβάσεως. Περαιτέρω, η αιτιολογία είναι πλημμελής, διότι οι τρεις εκθέσεις της SAI είχαν τύχει ευρείας δημοσιότητας. Οι προσφεύγοντες τονίζουν ότι η Επιτροπή τους παρέσχε πρόσβαση στις δύο πρώτες εκθέσεις της SAI χωρίς να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους η πρόσβαση στην τελική έκθεση της SAI και στα παραρτήματα της εκθέσεως της SAI της 7ης Ιουλίου 2003 πρέπει να τύχει διαφορετικής μεταχειρίσεως.

- 64 Αμφισβητούν, εξάλλου, ότι η εξαίρεση για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου καλύπτει την τελική έκθεση της SAI, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της δεύτερης προσβαλλομένης αποφάσεως, ο οικονομικός έλεγχος εκ μέρους της SAI είχε περατωθεί. Η Επιτροπή θα μπορούσε έτσι να αντιτάσσεται επ' αόριστον σε αίτηση προσβάσεως, παραλείποντας να προσδιορίσει τη δέουσα συνέχεια της έρευνας.
- 65 Τέλος, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι τα δικαιώματα άμυνας συνιστούν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001, και επισημαίνουν ότι τα δικαιώματα άμυνας, καίτοι προστατεύουν καταρχήν το ιδιωτικό συμφέρον, αποτελούν επίσης υπέρτερα δικαιώματα, που συνιστούν τα θεμέλια του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας. Ειδικότερα, διακυβεύεται η πρόσβαση σε δικαστή και σε αποτελεσματική δικαστική προστασία. Επιπροσθέτως, προβάλλουν ότι η Επιτροπή δεν στάθμισε τα επίμαχα συμφέροντα.
- 66 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η προσφυγή με αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα στηρίζεται αποκλειστικά στη νομοθεσία που διέπει το δικαίωμα αυτό. Κατά συνέπεια, η αίτηση των προσφευγόντων πρέπει να εξεταστεί ως αν είχε υποβληθεί από οποιονδήποτε.
- 67 Τονίζει ότι, κατά την εξέταση της αιτήσεως για πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαιτερότητα των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην OLAF και υπενθυμίζει ότι η OLAF δεν υπάγεται, καθαυτή, σε κάποιο

καθεστώς ειδικό ή παρεκκλίνον από τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα. Φρονεί ότι από το σύνολο των διατάξεων του κανονισμού 1073/1999 προκύπτει ότι τα καθήκοντα της OLAF δεν μπορούν να περιοριστούν σε αυτά μιας αποκλειστικά διοικητικής υπηρεσίας, η οποία καταρτίζει διοικητικούς φακέλους ή έγγραφα όπως αυτά για τα οποία γίνεται λόγος στην απόφαση Interporc II ή όπως αυτά που καταρτίζει οποιαδήποτε άλλη γενική διεύθυνση στο πλαίσιο των συνηθών καθηκόντων της Επιτροπής. Προβάλλει ότι οι έρευνες που διεξάγει η OLAF έχουν, ενδεχομένως, πειθαρχικές ή ποινικές συνέπειες. Ως τέτοιες, οι έρευνες αυτές απαιτούν υψηλό βαθμό εμπιστευτικότητας, όπως συνάγεται από το άρθρο 8, παράγραφος 2, και το άρθρο 12, παράγραφος 3, του κανονισμού 1073/1999, λόγω δε της φύσεώς τους εμπίπτουν στη σχετική με την προστασία των ερευνών εξαίρεση. Θεωρεί επίσης ότι, κατά το μέτρο που έρευνες σε εξέλιξη ή και ολοκληρωμένες έρευνες ενδέχεται να σχετίζονται με δικαστικές διαδικασίες που έχουν κινηθεί ή πρέπει να κινηθούν, η εξαίρεση για την προστασία των ερευνών συντρέχει με αυτήν για την προστασία των δικαστικών διαδικασιών.

68 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, εν προκειμένω, οι υποθέσεις των οποίων επιλήφθηκαν οι λουξεμβουργιανές αρχές βρίσκονται στο στάδιο της ανακρίσεως, αυτές δε των οποίων επιλήφθηκαν οι γαλλικές αρχές έχουν υποβληθεί σε δικαστήριο.

69 Φρονεί ότι οι εν λόγω δύο εξαιρέσεις καλύπτουν όχι μόνον τα έγγραφα που απαρτίζουν τους φακέλους της OLAF ή αυτά που διαβιβάστηκαν στις δικαστικές αρχές, αλλά και τη σχετική αλληλογραφία της OLAF με τα θεσμικά όργανα.

70 Υποστηρίζει ότι η επιταγή περί εμπιστευτικότητας απαγορεύει την πρόσβαση του κοινού σε οποιοδήποτε έγγραφο καλύπτει ουσιώδες μέρος έρευνας που διεξάγει η OLAF, ακόμη και μετά την περάτωσή της, τουλάχιστον μέχρι οι δικαστικές αρχές που έχουν επιληφθεί ή η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή να εκδώσουν την τελική απόφασή τους (στο εξής: ΑΔΑ). Επικαλείται ανάλογη ερμηνεία της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 11ης Δεκεμβρίου 2001, T-191/99, Petrie κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-3677). Θεωρεί ότι η επιταγή περί εμπιστευτικότητας ισχύει κατεξοχήν όταν από τις έρευνες της OLAF ενδέχεται να προκύψουν ποινικές ή

πειθαρχικές ευθύνες, στην περίπτωση δε που κινηθεί δικαστική ή πειθαρχική διαδικασία, τα εμπλεκόμενα πρόσωπα έχουν δικαίωμα να γίνει σεβαστό το τεκμήριο της αθωότητας.

- 71 Προβάλλει, εν προκειμένω, ότι η πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα δεν επιτράπη με το αιτιολογικό, μεταξύ άλλων, ότι καλύπτουν ουσιώδες μέρος των ερευνών της OLAF, ερευνών οι οποίες δεν είχαν καταλήξει σε τελική απόφαση των δικαστικών αρχών ή της ΑΔΑ. Αν είχε συμβεί κάτι από αυτά, η ανάλυση της Επιτροπής θα ήταν διαφορετική. Συγκεκριμένα, τα επίμαχα έγγραφα θα μπορούσαν να κοινοποιηθούν δυνάμει του κανονισμού 1049/2001, με απάλειψη, ενδεχομένως, των ονομάτων των φυσικών ή νομικών προσώπων που αναφέρονται σε αυτά.
- 72 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, με την προπαρατεθείσα διάταξη Gómez-Reino κατά Επιτροπής, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η OLAF δεν υποχρεούται να επιτρέψει σε κοινοτικό υπάλληλο, που ισχυρίζεται ότι τον αφορά μια εσωτερική έρευνα, την πρόσβαση στα έγγραφα που αποτελούν αντικείμενο αυτής ή στα έγγραφα που κατάρτισε η OLAF, μέχρι να εκδοθεί η τελική, βλαπτική για τον υπάλληλο αυτόν, απόφαση της ΑΔΑ. Κατά την Επιτροπή, εφόσον μπορεί να μην επιτραπεί σε ενδιαφερόμενο υπάλληλο η πρόσβαση, το ίδιο πρέπει να γίνει δεκτό για αίτηση προσβάσεως στα έγγραφα η οποία υποβάλλεται δυνάμει του κανονισμού 1049/2001.
- 73 Κατά την Επιτροπή, η αιτιολογία των αποφάσεων δεν είναι ασυνεπής ούτε αντιφατική, οι δε προσφεύγοντες συγχέουν τις εξωτερικές με τις εσωτερικές έρευνες της OLAF. Ωστόσο, η διαφορετική διατύπωση των προσβαλλομένων αποφάσεων οφείλεται στο ότι τον Ιούλιο του 2002 και τον Μάρτιο του 2003 τέθηκαν υπόψη των εθνικών δικαστικών αρχών αποτελέσματα εξωτερικών ερευνών τα οποία δεν επηρεάζουν τις εσωτερικές έρευνες της OLAF. Εξάλλου, στις 18 Αυγούστου 2003, οι εσωτερικές έρευνες της OLAF βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη. Αντιθέτως, την 1η Οκτωβρίου 2003, οι έρευνες αυτές περατώθηκαν, πράγμα που εξηγεί τη διαφορετική διατύπωση της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 74 Όσον αφορά την επάρκεια της αιτιολογίας, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη τόσο η αιτιολογία της αποφάσεως της 18ης Αυγούστου 2003 όσο και αυτή της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και τα λοιπά στοιχεία που οι προσφεύγοντες είχαν στη διάθεσή τους. Υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Μαρτίου 1997, T-105/95, WWF UK κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-313), η Επιτροπή δεν είναι πάντοτε σε θέση να προβάλει τους λόγους που δικαιολογούν την εμπιστευτικότητα του εγγράφου χωρίς να δημοσιοποιήσει το περιεχόμενό του και, επομένως, χωρίς να αφαιρέσει από την εξαίρεση τον ουσιώδη σκοπό της.
- 75 Η Επιτροπή θεωρεί ακόμη ότι δεν έχει παραβιαστεί η αρχή της αναλογικότητας. Κατ' αυτήν, στο πλαίσιο της διασφάλισεως της προστασίας των επιθεωρήσεων και των ερευνών, καθώς και των δικαστικών διαδικασιών, δεν μπορεί να επιτραπεί ούτε καν η μερική πρόσβαση του κοινού στα ζητηθέντα έγγραφα χωρίς οι εν λόγω εξαιρέσεις να απωλέσουν την πρακτική τους αποτελεσματικότητα.
- 76 Όσον αφορά τα έγγραφα που αποτελούν αντικείμενο της υποθέσεως T-70/04, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι εφάρμοσε ορθώς την εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, διότι, ακόμη και αν η SAI είχε περατώσει τον έλεγχό της, η έρευνα και η ανάλυση των αποτελεσμάτων της από την Επιτροπή βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη, η δε OLAF μπορούσε ακόμη να χρησιμοποιήσει τις εκθέσεις αυτές στο πλαίσιο των δικών της ερευνών.
- 77 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η κοινοποίηση στους προσφεύγοντες, από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, των εγγράφων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της απαντήσεώς του της 10ης Οκτωβρίου 2003 αποσκοπούσε στη γενική ενημέρωσή τους σχετικά με την πειθαρχική διαδικασία που είχε κινηθεί σε βάρος τους και που ανεστάλη αμέσως και δεν αποτελούσε απάντηση στην απορριφθείσα αίτησή τους για πρόσβαση στα έγγραφα αυτά, την οποίαν είχαν υποβάλει δυνάμει του κανονισμού 1049/2001.
- 78 Η Επιτροπή τονίζει ότι, μετά την έκδοση δύο ψηφισμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποφάσισε να αναθέσει στη SAI, με απόφαση της 11ης Ιουνίου 2003,

να εξετάσει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συμβάσεων που είχαν συναφθεί και των κονδυλίων που είχαν δοθεί από τη Eurostat ή από άλλη γενική διεύθυνση κατόπιν αιτήματος της Eurostat, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο αίτημα του Κοινοβουλίου, αλλά και για να εντοπιστούν ενδεχόμενες παρατυπίες ή δυσλειτουργίες και να δοθεί η δέουσα συνέχεια. Επομένως, οι εκθέσεις που κατάρτισε η SAI στο πλαίσιο αυτό αποτελούν έγγραφα ευαίσθητου χαρακτήρα, τόσο λόγω του αντικειμένου τους όσο και λόγω του περιεχομένου τους. Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι τα εν λόγω έγγραφα δημοσιοποιήθηκαν ευρέως. Αντιθέτως, η δημοσιοποίησή τους ήταν ιδιαίτερα περιορισμένη. Το κοινό ουδέποτε είχε πρόσβαση στα έγγραφα αυτά.

79 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, αν γίνει δεκτό το αίτημα των προσφευγόντων, οποιοσδήποτε θα μπορεί να έχει πρόσβαση στα έγγραφα αυτά.

80 Τέλος, η Επιτροπή θεωρεί ότι, λόγω της ιδιαιτερότητας της υπό κρίση υποθέσεως, κανένα υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη δημοσιοποίηση των σχετικών με τις έρευνες της OLAF εγγράφων. Τονίζει ότι ο κανονισμός 1049/2001 δεν αποσκοπεί στη ρύθμιση της προσβάσεως σε φακέλους υποθέσεων των προσώπων που ενδεχομένως αφορά μια έρευνα της OLAF, προκειμένου τα πρόσωπα αυτά να διασφαλίσουν την άμυνά τους.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

81 Επιβάλλεται, καταρχάς, η παρατήρηση ότι οι υπό κρίση υποθέσεις πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα του κανονισμού 1049/2001. Συγκεκριμένα, δεν αμφισβητείται ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν βάσει του κανονισμού αυτού.

- 82 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, ο αιτών δεν υποχρεούται να δικαιολογήσει την αίτησή του και, επομένως, δεν οφείλει να αποδείξει οποιοδήποτε συμφέρον, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα (βλ., όσον αφορά την εφαρμογή της αποφάσεως 94/90, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Φεβρουαρίου 1998, T-124/96, *Interporc* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-231, σκέψη 48, και την προπαρατεθείσα απόφαση *Interporc* II, σκέψη 44). Επομένως, η αίτηση των προσφευγόντων πρέπει να εξεταστεί ως εάν να είχε υποβληθεί από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο.
- 83 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ακόμη ότι η πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων αποτελεί γενική αρχή, η δε άρνηση της προσβάσεως είναι έγκυρη μόνον αν βασίζεται σε μια από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001.
- 84 Κατά πάγια νομολογία, οι εξαιρέσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται περιοριστικά, ώστε να μη διακυβεύεται η εφαρμογή της γενικής αρχής που καθιερώνει ο κανονισμός αυτός (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση *van der Wal*, σκέψη 27, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου 2002, T-211/00, *Kuijer* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. II-485, σκέψη 55, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 85 Στο πλαίσιο της υποθέσεως T-391/03, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα επίμαχα έγγραφα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθούν για δύο λόγους, ήτοι, αφενός, διότι πρόκειται για έγγραφα που αφορούν έρευνα, επιθεώρηση και οικονομικό έλεγχο και, αφετέρου, διότι παράλληλα πρόκειται για έγγραφα που καταρτίστηκαν για τους σκοπούς δικαστικής διαδικασίας. Με την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή αρνήθηκε να επιτρέψει στους προσφεύγοντες την πρόσβαση στα έγγραφα που ζήτησαν επικαλούμενη τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, δεύτερη και τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.
- 86 Με την προσφυγή τους στην υπόθεση T-70/04, οι προσφεύγοντες ζητούν πρόσβαση στην τελική έκθεση της SAI και στα παραρτήματα της ενδιάμεσης εκθέσεως της SAI της 7ης Ιουλίου 2003. Συναφώς, η Επιτροπή αντιτάσσει μόνον την εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, για την προστασία του σκοπού της έρευνας, επιθεωρήσεως και οικονομικού ελέγχου.

⁸⁷ Ο τρόπος με τον οποίον η Επιτροπή εφάρμοσε τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, δεύτερη και τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα της παρατιθέμενης στη σκέψη 84 νομολογίας.

— Επί της εξαιρέσεως για την προστασία των δικαστικών διαδικασιών

⁸⁸ Το Πρωτοδικείο έχει ερμηνεύσει τον όρο «δικαστικές διαδικασίες», στο πλαίσιο της εφαρμογής της αποφάσεως 94/90, υπό την έννοια ότι η προστασία του δημοσίου συμφέροντος απαγορεύει τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου των εγγράφων που έχουν καταρτιστεί αποκλειστικά για τους σκοπούς δικαστικής διαδικασίας (προπαρατεθείσα απόφαση *Interporc II*, σκέψη 40).

⁸⁹ Εφόσον, λοιπόν, υπάρχει ερμηνεία της έννοιας «δικαστικές διαδικασίες», σε σχέση με το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο ορισμός αυτός ασκεί επιρροή στο πλαίσιο του κανονισμού 1049/2001.

⁹⁰ Ομοίως, το Πρωτοδικείο έχει κρίνει ότι με τους όρους «έγγραφα που έχουν καταρτιστεί αποκλειστικά για μια συγκεκριμένη δικαστική διαδικασία» δεν πρέπει να νοούνται μόνον τα κατατεθέντα υπομνήματα ή δικόγραφα, τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν την έρευνα της εκκρεμούς υποθέσεως και η συναφής με την υπόθεση αλληλογραφία μεταξύ της ενδιαφερομένης γενικής διευθύνσεως και της νομικής υπηρεσίας ή δικηγορικού γραφείου. Αυτή η οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της εξαιρέσεως έχει σκοπό να διασφαλίζει, αφενός, την προστασία της εσωτερικής εργασίας στην Επιτροπή και, αφετέρου, την εμπιστευτικότητα και την προστασία της αρχής του επαγγελματικού απορρήτου των δικηγόρων (απόφαση *Interporc II*, σκέψη 41).

⁹¹ Αντιθέτως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η εξαίρεση που αντλείται από την προστασία του δημοσίου συμφέροντος (δικαστικές διαδικασίες) και περιλαμβάνεται στον

κώδικα συμπεριφοράς δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να μη τηρεί την υποχρέωση κοινοποίησης των εγγράφων που έχουν συνταχθεί στο πλαίσιο ενός αμιγώς διοικητικού φακέλου. Η αρχή αυτή πρέπει να τηρείται ακόμη και αν η προσκόμιση των εγγράφων αυτών σε διαδικασία ενώπιον του κοινοτικού δικαστή μπορεί να είναι επιζήμια για την Επιτροπή. Το γεγονός ότι έχει ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως κατ' αποφάσεως ληφθείσας μετά το πέρας διοικητικής διαδικασίας δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή (απόφαση Interporc II, σκέψη 42).

⁹² Υπό το πρίσμα της νομολογίας αυτής, πρέπει να εξεταστεί αν τα έγγραφα που κοινοποίησε η OLAF στις λουξεμβουργιανές και στις γαλλικές αρχές και τα έγγραφα που κοινοποίησε η OLAF στην Επιτροπή αποτελούν έγγραφα που έχουν καταρτιστεί αποκλειστικά για συγκεκριμένη δικαστική διαδικασία.

⁹³ Από την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1073/1999 προκύπτει ότι οι έρευνες της OLAF αποσκοπούν στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και στην καταπολέμηση της απάτης και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια γι' αυτά. Κατά την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, η ευθύνη της OLAF αφορά, πέραν της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων, το σύνολο των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με τη διαφύλαξη των κοινοτικών συμφερόντων από παρατυπίες οι οποίες μπορούν να επισύρουν διοικητική ή ποινική δίωξη. Κατά συνέπεια, προς επίτευξη των σκοπών αυτών, η OLAF πραγματοποιεί εσωτερικές και εξωτερικές έρευνες, τα αποτελέσματα των οποίων καταγράφονται στην έκθεση έρευνας, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού 1073/1999, και διαβιβάζει πληροφορίες στις εθνικές αρχές και στα θεσμικά όργανα, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού 1073/1999.

⁹⁴ Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 1073/1999, οι εκθέσεις της OLAF αποτελούν, όπως οι διοικητικές εκθέσεις που καταρτίζονται από τους εθνικούς διοικητικούς ελεγκτές και υπό τους ίδιους όρους, αποδεικτικά στοιχεία αποδεκτά στις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες του κράτους μέλους όπου η χρησιμοποίησή τους αποβαίνει αναγκαία.

- 95 Ωστόσο, οι αρμόδιες εθνικές αρχές ή τα θεσμικά όργανα είναι αποκλειστικά αρμόδια να αποφασίσουν το πώς θα χρησιμοποιήσουν εν συνεχεία τις εκθέσεις και τις πληροφορίες που διαβιβάζει η OLAF [διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 19ης Απριλίου 2005, C-521/04 P(R), Tillack κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-3103, σκέψη 32].
- 96 Επομένως, είναι πιθανό η διαβίβαση πληροφοριών εκ μέρους της OLAF προς τις εθνικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1073/1999, προς θεσμικό όργανο, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, να μην οδηγήσει στην κίνηση δικαστικής διαδικασίας σε εθνικό επίπεδο ή πειθαρχικής ή διοικητικής διαδικασίας σε κοινοτικό επίπεδο.
- 97 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το να γίνει δεκτό ότι τα διάφορα έγγραφα που κοινοποίησε η OLAF καταρτίστηκαν αποκλειστικά για συγκεκριμένη δικαστική διαδικασία δεν συμβαδίζει με την ερμηνεία που έχει δοθεί από τη νομολογία στην εν λόγω εξαίρεση και προσκρούει στην υποχρέωση ερμηνείας και εφαρμογής των εξαιρέσεων κατά τρόπον περιοριστικό (βλ. σκέψη 84 ανωτέρω).
- 98 Περαιτέρω, η τήρηση των εθνικών δικονομικών κανόνων εξασφαλίζεται επαρκώς αν η Επιτροπή βεβαιώνει ότι η δημοσιοποίηση των εγγράφων δεν συνιστά παράβαση του εθνικού δικαίου. Σε περίπτωση αμφιβολίας, η OLAF πρέπει να διαβουλευτεί με τις εθνικές δικαστικές αρχές και να αρνείται την πρόσβαση μόνον αν αυτές εγείρουν αντιρρήσεις κατά της δημοσιοποίησης των εγγράφων αυτών (απόφαση van der Wal, σκέψη 28).
- 99 Ωστόσο, από τη δικογραφία προκύπτει σαφώς ότι δεν υπήρξε τέτοια διαβούλευση, όπως άλλωστε παραδέχθηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, απαντώντας σε ερώτημα του Πρωτοδικείου.

100 Πράγματι, η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρει συναφώς μόνον τα εξής:

«Κατά το μέτρο που υπάρχουν δικαστικές διαδικασίες σε εξέλιξη στη Γαλλία και στο Λουξεμβούργο, η πρόσβαση στον φάκελο της υποθέσεως διέπεται από τους διαδικαστικούς κανόνες που ισχύουν στις δύο αυτές χώρες. Μπορείτε να απευθυνθείτε στις αρμόδιες γαλλικές ή/και λουξεμβουργιανές αρχές και να ζητήσετε πρόσβαση στον φάκελο που τους διαβιβάστηκε. Σε αυτές απόκειται να αποφασίσουν, η δε OLAF δεν πρόκειται να αντιταχθεί στην απόφασή τους.»

101 Η άποψη αυτή δεν συνάδει με την κρίση που διατύπωσε το Δικαστήριο με την απόφαση van der Wal (σκέψη 29). Το Δικαστήριο έκρινε ότι διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας το θεσμικό όργανο, σε περίπτωση αμφιβολίας, διαβουλευεται με τις εθνικές δικαστικές αρχές, έχει ως συνέπεια να μην υποχρεούται ο προσφεύγων να απευθυνθεί πρώτα στις αρμόδιες εθνικές δικαστικές αρχές και, εν συνεχεία, στην Επιτροπή, αν οι εν λόγω αρχές κρίνουν μεν ότι το εθνικό δικονομικό δίκαιο δεν απαγορεύει τη δημοσιοποίηση των ζητηθέντων εγγράφων, θεωρούν όμως ότι από την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων μπορεί να προκύψει διαφορετική λύση. Συνεπώς, η διαδικασία αυτή συνάδει και με τις επιταγές της χρηστής διοικήσεως.

102 Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση είναι εσφαλμένη κατά το μέτρο που διαπιστώνει ότι τα έγγραφα στα οποία ζητείται πρόσβαση στο πλαίσιο της υποθέσεως T-391/03 καλύπτονται από την εξαίρεση για την προστασία των δικαστικών διαδικασιών κατά την έννοια του κανονισμού 1049/2001.

103 Ωστόσο, δεδομένου ότι η OLAF αρνήθηκε την πρόσβαση στα έγγραφα αυτά, επικαλούμενη και άλλη εξαίρεση, πρέπει να εξεταστεί αν είναι θεμιτή η άρνηση προσβάσεως βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

— Επί της εξαιρέσεως για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου

- 104 Επιβάλλεται, καταρχάς, η διαπίστωση ότι οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι όλα τα έγγραφα στα οποία ζητείται πρόσβαση αφορούν πράγματι τέτοιες διαδικασίες.
- 105 Ωστόσο, το γεγονός ότι ένα έγγραφο αφορά επιθεώρηση ή έρευνα δεν αρκεί, αφεαυτού, για να δικαιολογήσει την εφαρμογή της προβαλλομένης εξαιρέσεως. Πράγματι, κατά τη νομολογία, κάθε εξαίρεση από το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα της Επιτροπής που προκύπτει από την απόφαση 94/90 πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται περιοριστικά (απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Σεπτεμβρίου 2000, T-20/99, Denkvit Nederland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3011, σκέψη 45).
- 106 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όσον αφορά τα έγγραφα που αποτελούν αντικείμενο της υποθέσεως T-391/03, οι έρευνες της OLAF είχαν περατωθεί κατά τον χρόνο εκδόσεως της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, την 1η Οκτωβρίου 2003. Συγκεκριμένα, η τελική έκθεση στην υπόθεση Eurogramme καταρτίστηκε τον Ιούλιο του 2002. Εξάλλου, στις 25 Σεπτεμβρίου 2003, η OLAF κατάρτισε τις τελικές εκθέσεις έρευνας, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 1073/1999 στις υποθέσεις Eurocost και Datashop — Planistat. Οι προσφεύγοντες έλαβαν αντίγραφα των εν λόγω εκθέσεων με έγγραφο της 10ης Οκτωβρίου 2003, διότι, σύμφωνα με τις εκθέσεις, προέκυψαν σε βάρος τους ευθύνες.
- 107 Εξάλλου, όσον αφορά την υπόθεση T-70/04, η έρευνα της SAI περατώθηκε με την τελική έκθεση της 22ας Οκτωβρίου 2003.
- 108 Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί εν προκειμένω αν τα έγγραφα που αφορούν επιθεώρηση, έρευνα ή οικονομικό έλεγχο καλύπτονται από την εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, όταν η

επιθεώρηση, η έρευνα ή ο οικονομικός έλεγχος στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν περατωθεί με την κατάρτιση τελικών εκθέσεων, χωρίς όμως να έχει αποφασιστεί πώς αυτές θα χρησιμοποιηθούν εν συνεχεία.

- 109 Κατά το Πρωτοδικείο, στο άρθρο 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 πρέπει να δοθεί η ερμηνεία ότι η διάταξη αυτή, σκοπός της οποίας είναι η προστασία «του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου», έχει εφαρμογή μόνον όταν η δημοσιοποίηση των εγγράφων ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ολοκλήρωση της επιθεώρησης, της έρευνας ή του οικονομικού ελέγχου.
- 110 Βέβαια, από τη νομολογία προκύπτει ότι, εφόσον οι έρευνες και οι επιθεωρήσεις συνεχίζονται, οι διάφορες ενέργειες στο πλαίσιο έρευνας ή επιθεωρήσεως ενδέχεται να εξακολουθήσουν να καλύπτονται από την εξαίρεση για την προστασία των διαδικασιών επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου, έστω και αν μια συγκεκριμένη έρευνα ή επιθεώρηση έχει περατωθεί με την κατάρτιση εκθέσεως στην οποία ζητείται πρόσβαση (βλ., κατά την έννοια αυτή, την προπαρατεθείσα απόφαση *Denkavit Nederland* κατά Επιτροπής, σκέψη 48).
- 111 Ωστόσο, αν γινόταν δεκτό ότι τα έγγραφα που αφορούν επιθεώρηση, έρευνα ή οικονομικό έλεγχο καλύπτονται από την εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, ενώ δεν έχει αποφασιστεί ακόμη η συνέχεια που θα δοθεί στις διαδικασίες αυτές, η πρόσβαση στα έγγραφα θα εξηρτάτο από αβέβαιο γεγονός, που ενδεχομένως θα συμβεί στο απώτερο μέλλον και του οποίου η επέλευση εξαρτάται από την ταχύτητα και την επιμέλεια με την οποία θα ενεργήσουν διάφορες εθνικές αρχές.
- 112 Μια τέτοια ερμηνεία θα ήταν αντίθετη στον σκοπό που συνίσταται στο να διασφαλίζεται η πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα σχετικά με τυχόν παρατυπίες στην οικονομική διαχείριση, ώστε οι πολίτες να έχουν τη δυνατότητα να ελέγχουν με πιο αποτελεσματικό τρόπο τη νομιμότητα της ασκήσεως της δημόσιας εξουσίας (βλ., κατά την έννοια αυτή, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Οκτωβρίου 2000, *T-123/99, JT's Corporation* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3269, σκέψη 50).

- 113 Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων, υπήρχαν ακόμη σε εξέλιξη διαδικασίες επιθεωρήσεως ή έρευνας, για τις οποίες η δημοσιοποίηση των ζητηθέντων εγγράφων θα μπορούσε να είναι επιζήμια, και αν οι διαδικασίες αυτές ολοκληρώθηκαν εντός ευλόγου χρόνου.
- 114 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα της προσβαλλομένης ατομικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως (απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 141, σκέψη 7, και απόφαση της 17ης Μαΐου 2001, C-449/98 P, IECC κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-3875, σκέψη 87).
- 115 Εξάλλου, αποτελεί πάγια νομολογία ότι η εξέταση που απαιτείται για την επεξεργασία μιας αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα πρέπει να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, αφενός, το γεγονός και μόνον ότι ένα έγγραφο αφορά συμφέρον που προστατεύεται από εξαίρεση δεν αρκεί για να δικαιολογήσει την εφαρμογή της εξαίρεσεως αυτής (βλ., υπ' αυτή την έννοια την προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου Denkvit Nederland κατά Επιτροπής, σκέψη 45). Αφετέρου, ο κίνδυνος προσβολής του προστατευόμενου συμφέροντος πρέπει να μπορεί να προβλεφθεί ευλόγως και να μην είναι καθαρά υποθετικός. Κατά συνέπεια, η εξέταση στην οποία πρέπει να προβεί το θεσμικό όργανο προκειμένου να εφαρμόσει μια εξαίρεση πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά τρόπο συγκεκριμένο και να προκύπτει από την αιτιολογία της αποφάσεως (βλ. τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 2000, T-188/98, Kuiper κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-1959, σκέψη 38, και της 13ης Απριλίου 2005, T-2/03, Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-1121, στο εξής: απόφαση VKI, σκέψεις 69 και 72).
- 116 Η συγκεκριμένη αυτή εξέταση πρέπει, εξάλλου, να πραγματοποιείται για κάθε έγγραφο που περιλαμβάνεται στην αίτηση. Πράγματι, όλες οι προβλεπόμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 εξαίρεσεις είναι διατυπωμένες ως να πρέπει να εφαρμόζονται σε «ένα έγγραφο» (απόφαση VKI, σκέψη 70).

- 117 Η συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση κάθε εγγράφου είναι εν πάση περιπτώσει αναγκαία, καθόσον, ακόμη και όταν είναι σαφές ότι μια αίτηση προσβάσεως αφορά έγγραφα που καλύπτονται από εξαίρεση, μόνο μια τέτοια εξέταση επιτρέπει στο θεσμικό όργανο να αξιολογήσει τη δυνατότητα παροχής μερικής προσβάσεως στον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001. Εξάλλου, στο πλαίσιο της εφαρμογής του κώδικα συμπεριφοράς, το Πρωτοδικείο έχει απορρίψει ως ανεπαρκή την αξιολόγηση εγγράφων ανά κατηγορία αντί σε σχέση με τα συγκεκριμένα πληροφοριακά στοιχεία που περιέχουν, διότι η απαιτούμενη εκ μέρους του θεσμικού οργάνου εξέταση πρέπει να του επιτρέπει να αξιολογεί συγκεκριμένα αν η προβαλλόμενη εξαίρεση καλύπτει όλες τις πληροφορίες που περιέχονται στα εν λόγω έγγραφα (προπαρατεθείσες αποφάσεις *JT's Corporation* κατά Επιτροπής, σκέψη 46, και *VKI*, σκέψη 73).
- 118 Απόκειται, επομένως, στο θεσμικό όργανο να εξετάζει, πρώτον, αν το έγγραφο στο οποίο ζητείται πρόσβαση εμπίπτει σε κάποια από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001, δεύτερον, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν υφίσταται πραγματικά η ανάγκη προστασίας που εξυπηρετεί η συγκεκριμένη εξαίρεση και, τρίτον, αν καλύπτει όλο το περιεχόμενο του εγγράφου.
- 119 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο πρέπει να εξετάσει αν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες που μόλις παρατέθηκαν.
- 120 Όσον αφορά τα έγγραφα που διαβιβάστηκαν στις γαλλικές και στις λουξεμβουργιανές αρχές, πρέπει να υπομνηστεί ότι η έρευνα της OLAF είχε περατωθεί, και δεν αμφισβητείται ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της πρώτης προσβαλλόμενης αποφάσεως, ούτε οι λουξεμβουργιανές ούτε οι γαλλικές αρχές είχαν αποφασίσει πώς θα χρησιμοποιηθούν εν συνεχεία οι πληροφορίες που διαβίβασε η OLAF κατ'εφαρμογή του άρθρου 10 του κανονισμού 1073/1999.

- 121 Οι πληροφορίες διαβιβάστηκαν στις εθνικές αρχές προκειμένου αυτές να έχουν στη διάθεσή τους τα στοιχεία που κατά την OLAF αποτελούσαν ενδείξεις διαφόρων μη συννόμων πράξεων και τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 1073/1999, θα μπορούσαν να αποτελέσουν αποδεκτά αποδεικτικά στοιχεία ενώπιόν τους.
- 122 Η παροχή έστω μερικής προσβάσεως στα έγγραφα αυτά θα υπονόμει την αποτελεσματική χρήση των στοιχείων αυτών από τις εθνικές αρχές, διότι τα εμπλεκόμενα στις πιθανολογούμενες παρατυπίες πρόσωπα θα είχαν τη δυνατότητα να ενεργήσουν κατά τρόπο κωλύοντα την ομαλή εξέλιξη των διαφόρων διαδικασιών ή ερευνών τις οποίες ενδεχομένως θα διενεργούσαν οι εθνικές αρχές. Πράγματι, στα διαβιβασθέντα έγγραφα περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, οι εκθέσεις οικονομικού ελέγχου επιχειρήσεων, πρακτικά από τις ακροάσεις των υπαλλήλων της Eurostat, εκθέσεις ελέγχου δαπανών, καθώς και εκθέσεις επιθεωρήσεων, των οποίων η δημοσιοποίηση θα παρείχε στα εμπλεκόμενα πρόσωπα πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν οι εθνικές αρχές.
- 123 Εξάλλου, κατά τον χρόνο εκδόσεως της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, δηλαδή την 1η Οκτωβρίου 2003, δεν είχε παρέλθει ακόμη εύλογος χρόνος μέχρι να αποφασιστεί πώς θα χρησιμοποιηθούν εν συνεχεία οι πληροφορίες που διαβίβασε η OLAF, αφού η διαβίβασή τους στις λουξεμβουργιανές αρχές έγινε μόλις στις 4 Ιουλίου 2002, στις δε γαλλικές αρχές στις 19 Μαρτίου 2003.
- 124 Επομένως, η Επιτροπή δεν υπέπεσε ούτε σε νομική πλάνη ούτε σε πλάνη εκτιμήσεως όταν έκρινε, κατά τον χρόνο εκδόσεως πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν έπρεπε να επιτρέψει την πρόσβαση στα έγγραφα που διαβιβάστηκαν στις γαλλικές και στις λουξεμβουργιανές αρχές, με το αιτιολογικό ότι η δημοσιοποίησή τους θα ήταν επιζήμια για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεων, έρευνας και οικονομικού ελέγχου.
- 125 Οι ίδιες διαπιστώσεις ισχύουν και όσον αφορά την τελική έκθεση της SAI. Κατά τον χρόνο εκδόσεως της δεύτερης προσβαλλομένης αποφάσεως, δηλαδή στις 19

Δεκεμβρίου 2003, η σχετική με τη Eurostat έρευνα δεν είχε ακόμη περατωθεί και η Επιτροπή δεν είχε ακόμη αποφασίσει το πώς θα ενεργήσει περαιτέρω βάσει της τελικής εκθέσεως της SAI. Επομένως, η δημοσιοποίηση της εν λόγω εκθέσεως, έστω και με απάλειψη των ονομάτων, θα έδινε ενδεχομένως στα εμπλεκόμενα πρόσωπα τη δυνατότητα να επηρεάσουν το αποτέλεσμα των επικείμενων ερευνών, επιθεωρήσεων ή οικονομικών ελέγχων.

- 126 Όσον αφορά την ανακοίνωση της OLAF προς την Επιτροπή, για την οποία γίνεται λόγος στο ανακοινωθέν Τύπου της 19ης Μαΐου 2003, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι πληροφορίες που περιέχει είναι σε τέτοιο βαθμό ακριβείς όσον αφορά την εξέλιξη των διαφόρων ερευνών για τη Eurostat, ώστε η άρνηση δημοσιοποίησής της, με το αιτιολογικό ότι θα ήταν επιζήμια για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου για λόγους ταυτιζόμενους με τους προεκτεθέντες, ήταν δικαιολογημένη κατά τον χρόνο εκδόσεως της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 127 Όσον αφορά τις λοιπές ανακοινώσεις της OLAF προς την Επιτροπή, στην πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται ότι «[ό]λες αυτές οι ανακοινώσεις περιέχουν αποτελέσματα ερευνών και η δημοσιοποίησή τους θα ήταν επιζήμια για τις δικαστικές διαδικασίες σε εξέλιξη στη Γαλλία και στο Λουξεμβούργο».
- 128 Από τις ασαφείς και γενικόλογες αυτές εκτιμήσεις συνάγεται ότι η OLAF αξιολόγησε κατά τρόπο αφηρημένο τις επιπτώσεις που θα μπορούσε να επιφέρει η δημοσιοποίηση των επίμαχων εγγράφων στα μέτρα που κατά την Επιτροπή ήταν αναγκαίο να ληφθούν για την προστασία των συμφερόντων της ή στις δικαστικές διαδικασίες σε εξέλιξη στη Γαλλία και στο Λουξεμβούργο, χωρίς να αποδείξει επαρκώς κατά νόμον ότι η δημοσιοποίηση των εγγράφων αυτών θα ήταν επιζήμια κατά συγκεκριμένο τρόπο για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου και ότι η προβαλλόμενη εξαίρεση καλύπτει πράγματι το σύνολο των πληροφοριών που περιέχουν τα εν λόγω έγγραφα.
- 129 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι εν προκειμένω δεν αποδείχθηκε ότι η δημοσιοποίηση των ανακοινώσεων της OLAF προς την Επιτροπή, εκτός αυτής για την οποία γίνεται λόγος στο ανακοινωθέν Τύπου της 19ης Μαΐου 2003, θα ήταν επιζήμια για τις συγκεκριμένες διαδικασίες έρευνας ή επιθεωρήσεως.

- 130 Περαιτέρω, η OLAF δεν εξήγησε, με την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση, αν οι κίνδυνοι τους οποίους επισημαίνει αφορούν πράγματι το σύνολο των πληροφοριών που περιέχουν τα εν λόγω έγγραφα. Από την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η OLAF στήριξε τις εκτιμήσεις της μάλλον στη φύση των ζητηθέντων εγγράφων, παρά στα στοιχεία που πράγματι περιέχουν τα εν λόγω έγγραφα. Πρόκειται βέβαια για νομική πλάνη, που επιβάλλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Δεκεμβρίου 2001, C-353/99 P, Συμβούλιο κατά Hautala, Συλλογή 2001, σ. I-9565, σκέψη 31).
- 131 Συνεπώς, δεν αποδείχθηκε επαρκώς κατά νόμον ότι, ακόμη και αν έχει εν προκειμένω εφαρμογή, η εξαίρεση για την προστασία του σκοπού επιθεωρήσεως, έρευνας και οικονομικού ελέγχου καλύπτει το σύνολο των ανακοινώσεων της OLAF προς την Επιτροπή, εκτός αυτής για την οποία γίνεται λόγος στο ανακοινωθέν Τύπου της 19ης Μαΐου 2003.
- 132 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι μέρος τουλάχιστον των εγγράφων αυτών ουδόλως εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.
- 133 Εντούτοις, δεν απόκειται στο Πρωτοδικείο να υποκαταστήσει την Επιτροπή και να υποδείξει τα έγγραφα στα οποία πρέπει να επιτραπεί μερική ή ολική πρόσβαση, αλλά το θεσμικό όργανο υποχρεούται, κατά την εκτέλεση της παρούσας αποφάσεως, να λάβει υπόψη του τους λόγους που παρατίθενται συναφώς στο σκεπτικό της.
- 134 Οι ίδιες διαπιστώσεις ισχύουν για τα παραρτήματα της εκθέσεως της SAI της 7ης Ιουλίου 2003, στα οποία η Επιτροπή δεν επέτρεψε την πρόσβαση με μόνη αιτιολογία το ότι τόσο η έρευνα όσο και η διαδικασία εκτιμήσεως της συνέχειας που θα πρέπει να δοθεί σ' αυτήν βρίσκονται σε εξέλιξη και ότι η OLAF μπορεί πάντοτε να χρησιμοποιήσει τις εκθέσεις αυτές στο πλαίσιο των δικών της ερευνών.

— Επί της υπάρξεως υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος

- ¹³⁵ Πρέπει να εξεταστεί ακόμη αν υφίσταται υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που θα μπορούσε να δικαιολογήσει τη δημοσιοποίηση των εγγράφων που διαβιβάστηκαν στις γαλλικές και στις λουξεμβουργιανές αρχές, της ανακοινώσεως της OLAF προς την Επιτροπή, για την οποία γίνεται λόγος στο ανακοινωθέν Τύπου της 19ης Μαΐου 2003, καθώς και της τελικής εκθέσεως της SAI.
- ¹³⁶ Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί, αφενός, ότι, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων έχει «κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την έδρα του σε ένα κράτος μέλος». Συνεπώς, ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στη διασφάλιση της προσβάσεως όλων στα δημόσια έγγραφα και όχι μόνον της προσβάσεως του αιτούντος σε έγγραφα που τον αφορούν.
- ¹³⁷ Επομένως, το ειδικό συμφέρον που μπορεί να επικαλεστεί ο αιτούμενος την πρόσβαση σε ένα έγγραφο που τον αφορά προσωπικά δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη.
- ¹³⁸ Το γενικό συμφέρον που επικαλούνται οι προσφεύγοντες συνίσταται στα δικαιώματα άμυνας. Βέβαια, η ύπαρξη δικαιωμάτων άμυνας ενέχει καθαυτή κάποιο γενικό συμφέρον. Ωστόσο, το γεγονός ότι έκφανση εν προκειμένω των δικαιωμάτων αυτών αποτελεί το υποκειμενικό δικαίωμα των προσφευγόντων να αμυνθούν συνεπάγεται ότι το συμφέρον που επικαλούνται οι προσφεύγοντες δεν είναι γενικό, αλλά ιδιωτικό.
- ¹³⁹ Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη όταν έκρινε ότι τα δικαιώματα άμυνας που επικαλούνται οι προσφεύγοντες ως υπέρτερο συμφέρον δεν συνιστούν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση των ζητηθέντων εγγράφων.

- ¹⁴⁰ Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι πρέπει να ακυρωθεί η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέτρο που δεν επιτρέπει την πρόσβαση στο σύνολο των ανακοινώσεων της OLAF προς την Επιτροπή, εκτός αυτής για την οποία γίνεται λόγος στο ανακοινωθέν Τύπου της 19ης Μαΐου 2003, καθώς και η δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέτρο που δεν επιτρέπει την πρόσβαση στα παραρτήματα της εκθέσεως της SAI της 7ης Ιουλίου 2003.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ¹⁴¹ Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Εν προκειμένω, επιβάλλεται η Επιτροπή να φέρει το ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων των προσφευγόντων. Οι διάδικοι φέρουν τα λοιπά δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει ως απαράδεκτα τα αιτήματα για ακύρωση της αποφάσεως της 18ης Αυγούστου 2003, καθώς και της σιωπηρής απορρίψεως των αιτήσεων που υπέβαλαν οι προσφεύγοντες στις 21 και στις 29 Οκτωβρίου 2003.**

- 2) **Ακυρώνει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) της 1ης Οκτωβρίου 2003 κατά το μέτρο που δεν επιτρέπει την πρόσβαση στο σύνολο των ανακοινώσεων της OLAF προς την Επιτροπή, εκτός αυτής για την οποία γίνεται λόγος στο ανακοινωθέν Τύπου της 19ης Μαΐου 2003, καθώς και την απόφαση της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2003 κατά το μέτρο που δεν επιτρέπει την πρόσβαση στα παραρτήματα της εκθέσεως της SAI της 7ης Ιουλίου 2003.**
- 3) **Απορρίπτει τις προσφυγές ως αβάσιμες κατά τα λοιπά.**
- 4) **Η Επιτροπή φέρει το ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων των προσφευγόντων. Οι προσφεύγοντες φέρουν τα λοιπά δικαστικά έξοδά τους.**

Jaeger

Tiili

Czúcz

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Ιουλίου 2006.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

M. Jaeger